

ENDA ET KRAFTVERK I OTRA?

Dag Jørgen Høgetveit
November 2021

ENDA ET KRAFTVERK I OTRA?

Fennefossen er på vei inn i turbin. Skal Syrtveitfossen, en god halv mil motstrøms, gis samme endelikt?

Dag Jørgen Høgetveit; november 2021

"Samfunnkontrakten er sagt opp og det er opp til markedet å ordne resten", skriver Kristiansand Energiverks siste adm.dir., Jan Pedersen, i KEVs hundreårshistorie – idet verket sammen med Aust-Agder Kraftverk og Vest-Agder Energi verk, år 2000 fusjoneres til Agder Energi.

"Samarbeidet på Agder er et resultat av de nye rammebetingelser for energibransjen."

Det hengår herved tyve år og konsernsjef Steffen Syvertsen i Agder Energi forsvarer (under tittelen Klimafientlig kabelpopulisme, Nationen 31.12.19) AE m.fl.s North Connect-prosjekt; "Mellomlandskabelen NorthConnect er ... blitt hatobjekt for en kampanje preget av populistisk konkurranse mellom Rødt og SP", skriver Syvertsen, skjønt han må antas kjent med realitetene i prosjektet – slik NVE formulerer det: "Våre analyser viser at tiltaket trolig ikke er bedriftsøkonomisk lønnsomt, dersom det på inntektssiden kun tas hensyn til handelsinntektene. Etter vår vurdering er det ikke først og fremst inntektene på forbindelsen som representerer den økonomiske gevinsten for NC, men den verdøkningen som skjer på kraftproduksjon gjennom den prisøkningen kabelen gir." Og hvem får å betale "prisøkningen kabelen gir" – samt kabelen? Nei, si dét ...

Syvertsen gjengir forøvrig eventyret kraftbransjen utviklet på 1990-tallet, nemlig at "Periodisk kan vi ha lav magasinfylling, men det skyldes ikke krafteksport. Det skyldes kombinasjon av tørrår og kalde vintre, og da har vi heldigvis mellomlandskabler som gjør at vi kan importere kraften vi mangler."

Reguleringsmagasiner ble tidlig bygget for jevn vanntilgang i norske elvekraftverk og for sikker vinterforsyning – men nå? "... landene som er tilknyttet Sør-Norge, har de siste månedene hatt høye kraftpriser, og dette har medført at eksporten er opprettholdt til tross for lav fyllingsgrad" (Statnett); med konsernsjef Christian Rynning Tønnesen, Statkraft (Aft.p. 05.10.21): "De høye nordiske kraftprisene og en veldig høy norsk vannkraftproduksjon ga et sterkt driftsresulstat i tredje kvartal. Det sterke resultatet påvirker investeringskapasiteten positivt og gir oss en solid finansiell plattform til å fortsette vår vekststrategi og å reinvestere i fornybar energi og dermed bidra til det grønne skiftet". Ikke bare "sterkt driftsresulstat" men sterkeste 3.kvartalsresultat noensinne.

"Prisen på samfunnets viktigste ressurs som vi ikke kan klare oss uten, er løpt løpsk. "Lite vind i Tyskland", sier kraftekspertene når prisen øker ti-gangeren. Men ingen skal fortelle meg at det koster ti ganger mer å produsere en kilowattime når det blåser lite.

NordPools kraftbørs, der strømprisen fastsettes hver dag, er nettopp børs. Alle vet hva som kan skje av krakk og panikk på en børs. Jeg mener at børsens prisalgoritmer nå er ute av kontroll og ikke takler overgangen til økt andel fornybar og væravhengig energi og ikke minst de nye kablene til Europa.

Da Tyskland-kabelen ble satt i drift, så man at strømprisen i Sør-Norge økte betydelig i forhold til resten av landet.

Mandag <18.10> ble det satt ny prisrekord i Sør-Norge mellom klokken 8 og 9. Da skulle man tro at det måtte importeres en masse strøm til Norge. Men, nei da, i den timen ble det eksportert hele 3500 MWh gjennom kablene til England, Nederland, Tyskland og Danmark. Lite vann i magasinene i Sør-Norge?" (Siv.ing. Hans Ree; Aft.p. 20.10.21)

"Det viste seg imidlertid at det ville bli vanskelig å eksportere elektrisk kraft, både av tekniske og økonomiske årsaker. Beregningene viste at overføringen måtte skje med en spenning på 400 kV for at strømtapet ikke skulle bli for stort. Dette var i grenseland for det teknisk mulige. Det nødvendige materiellet kunne heller ikke fremskaffes. Den tyske elektrotekniske industrien arbeidet allerede på spreng med krigsproduksjonen, og kunne vanskelig ta på seg slike oppdrag." (Pål Thonstad Sandvik i Kristiansand Energiverk; s.108) "Historikeren Lars Thue hevder at konsesjonslovene var viktigere enn kanoner i kampen om vannkraften under okkupasjonen. Slik kunne det i alle fall virke så lenge tyskerne ikke satte situasjonen på spissen. De norske interessene ble ivaretatt av faginstanser som forsvarte prinsippet om nasjonal kontroll med vannkraften og en desentralisert e-verksstruktur med prioritering av den alminnelige elektrisitetsforsyningen. Selv Nasjonal Samling ble en iherdig forsvarer av de norske kraftressursene mot tyske interesser. Til sammen førte alt dette til at den tyske energipolitikken ikke fikk gjennomslag."

"Delstatspolitikerne fra Baden-Württemberg avslører litt av den underliggende agendaen for den massive utbyggingen av norsk vindkraft når de snakker om at Norge skal være Europas gigantbatteri med sin vannkraft. Når de på samme tid tallfester dette med at Norge har 84 TWh vannkraft tilgjengelig til Europa, så nærmer vi oss kjernen i hele den norsk-europeiske energipolitikken.

Ved å presse gjennom en massiv utbygging av nye fornybare energikilder i Norge, og da i hovedsak vindkraft, vil de få frigjort mer til seg selv av den norske vannkraften gjennom eksport.

84 TWh er foreløpig i dagens Norge et veldig usannsynlig tall på den mengde vannkraft som er tilgjengelig for eksport til Europa, men en må være klar over at de her arbeider etter en ganske langsigtig strategi.

Argumentet blir at vi på et gitt tidspunkt får nok "kortreist" fornybar vindkraft i Norge slik at den norske vannkraften nå er blitt "frigitt" for eksport til det europeiske markedet. De vet nok hva de snakker om når de nevner de 84 TWh med vannkraft, tyskerne..." (Arnfinn Nilsen; Miljømagasinet 1/-19) Norsk eksportkapasitet er høst 2021 omkring 80 TWh.

"Luftfartstilsynet har i eit svarbrev medgitt årikkje ha følgt anbefalingane frå Eurocontrol, men skriv at dette ikkje er lovfesta og difor ikkje kan reknaust for å vere ein saksbehandlingsfeil." "... Forsvarets forskningsinstitutt tilrår klare sikkerheitssonner rundt radarstasjonar, helst på 30 kilometer."

"Eurocontrols retningslinjer av 2014 krev ei detaljert vurdering når avstanden er mindre enn 16 kilometer." "I den samanhengen spør [Arhe](#) Nævra [Samferdselsstatsråden](#) om flysikkerheita rundt vindkraftverket på Haramsfjellet, der avstanden er på 11,3 km. Det er ikkje gjort ei detaljert vurdering, slik Eurocontrol krev når avstanden er under 16 kilometer." (NPK/Nat. 24.09.21)

"Både Rogaland fylkeskommune og fylkesmannen såg tidleg det store omfanget av vindkraftplanlegging, og utarbeidde Fylkesplan for vindkraft i Rogaland i 2007. Denne var den første av sitt slag og hadde som mål å styra vindkraftutbyggingane til eigna, men mindre konfliktfylte område, og viste slike på kart. Men NVE var passiv, eller negative, og gav ei rekke konsesjonar i strid med denne. NVE og OED har gjennom fleire konsesjonar i område med kystlynghei gjort sitt for å tømma verktøyet "utvald naturtype" for innhald og å svekka naturmangfaldlova. Var det dette Stortinget ønska? I ei rekke tilfelle er løyva velsigna av OED etter klager og motsegner frå mellom anna Fylkesmannen i Rogaland, og skal derfor ha vore drøfta på regjeringsnivå.

Dag og Tid viste i eit temanummer i november 2019 at heile 22 av vindkraftprosjekta er godkjende trass i motsegner eller sterke faglege fåd frå regionale eller nasjonale organ som fylkesmenn, fylkeskommunar, Riksantikvaren med meir. Berre i eitt tilfelle har NVE teke omsyn til desse." (Pensjonert vindkraftsaksbehandler Audun Steinnes; Kl.k. 29.10.21) Fosen er forordet ...

"-EU vil at vind skal stå for 50 prosent av energien de bruker i 2050. For EU

innebærer det at krafta fra vind må mer enn tidobles innen 2050, fra 120 til 1300 gigawatt, sier" adm.dir i Europas største vindkraftorganisasjon, Windeurope, Giles Dickson (Kl.k. 15.11.21). "–Norge har strålende forutsetninger. Dere har mye plass og gode vindforhold. Ingen steder får man så mye energi ut av vindmøllene som her, sier Dickson." "Han tror ting vil gå forttere når EU kommer med et mer strømlinjeformet regelverk for vindkraftutbygging neste år. Reglene vil også gjelde for Norge på grunn av EØS-avtalen."

"Lov om kontroll og regulering av priser, utbytte og konkurransesforhold av 26. juni 1953 nr. 4, ble opphevet ved lover av 11. juni 1993 i forbindelse med innmeldingen av Norge i EØS. Slik lød § 18 (Priser og forretningsvilkår):

"Det er forbudt å ta, kreve eller avtale priser som er urimelige. Heller ikke må det kreves, avtales eller opprettholdes forretningsvilkår som virker urimelig overfor den annen part eller som åpenbart er i strid med almene interesser"". (Peter Th. Ørebech; Kl.k. 20.11.21) (* Se note s.11.)

D"e nye rammebetingelser for energibransjen" har medført at en norskprodusert nødvendighets'vare' selges norske hushold til en pris uten noen rimelig sammenheng med produksjonskostnad – en i betydelig grad uforutsigbar men stadig høyere pris, drevet av fri (og effektsløsende) strømflyt over utenlandskabler, hvor Statnetts 'flaskehals'-intekter primært skal nytties til nettutvikling ihht. EU-regelverk.

(Dertil er "Norsk kraftforsyning ... organisert med eit fordyrande ekstraledd som er unødvendig og berre forvirra oss kundar: detaljistleddet. Vi treng ikkje Fjordkraft, Fortum, Los, Ustekveikja og eit hundretals andre selskap av same slaget." (Tidl. kommunikasjonsdir. BKK, Kjell Harald Lunde; Kl.k. 28.10.21)

"Det er ikkje skilnad på straum. For å kunna konkurrera om kundane, gir straumselskapen inntrykk av at det er forskjell ved å laga ulike "innpakkingar". Eit grelt eksempel er "Grønn strøm" som skal sikra oss rein og fornybar vare i stikkontakten, noko vi betaler ekstra for. Men det er narreri. Det er nett den same straumen vi får i stikkontakten. Eit anna triks er at dei gjer samanlikning av prisar uoversiktlege.")

I EU-delen av 'markedet' har lenge stabil kraftleveranse vært under nedbygging, en nedbygging og omlegging som surrer til tilbudssiden av markedet – altmedens "Bare økningen i Kinas kullkraftproduksjon fra 2019 til 2021 var nesten dobbelt så høy som EUs sálede kullkraftproduksjon." (Jan Arild Snoen; Aft.p. 06.11.21)

"Teoretiseringen om at økt CO₂ fører til økte temperaturer verden over, er ikke formulert i noen vitenskapelig teori og kan derfor ikke falsifiseres", skriver Geir Hasnes ved Inst. f. kybertek, NTNU, i Universitetsavisa (31.08.21/document.no 01.09.21).

I FNs siste klimarapport har Hasnes funnet "klimakrisen" ett sted: ""Also, some media outlets have recently adopted and promoted terms and phrases stronger than the more neutral 'climate change' and 'global warming', including 'climate crisis', 'global heating', and 'climate emergency'" (Zeldin-O'Neill, 2019)." (side 228).

Altså: Klimarapporten konkluderer med at "klimakrise" og lignede sterke uttrykk finnes kun i media. Ikke ettsted forteller klimarapporten selv at der er en "klimakrise". For den saks skyld nevnes ikke noen klimakrise i tidligere klimarapporter."

Brent karbon er beregnet å gi 30% av verdens biomasse-produksjon – mer mat for mennesker og dyr – samtidig som brent karbon observerbart ikke er styrende for klima.

Elektrisitet, derimot, som lekker oppover (effekttapet fra nettselskapenes 50Hz antenner blir borte et steds) kan tenkes ha klimatiske konsekvenser.

El.utsipp (herunder fra el.utslippsbilen; el.utsipp) fra 'trådbundet' eller trådløst, er dertil skadelig for alt som lever (jf. Arthur Firstenberg; Den usynlige regnbuen – Historien om elektrisiteten og livet). Jo mere jo værre.

Firstenberg (s.434-6;438-9;428-9): ""Nylig feiret jeg at jeg ble førtitre," sier Dafna Tachover, "men jeg er ikke sikker på at ordet "feiring" er riktig." Tachover er en vakker, ung jurist med en mastergrad i bedriftsadministrasjon, og hun har advokatlisenser både i New York og Israel, som en av få. For mange år siden jobbet hun som styreformannens personlige rådgiver i et investerings-selskap på Manhattan. Hun var gift med en lege som dessuten var forsker ved Princeton-universitetet. De hadde bestemt seg for å få barn, og hun hadde best-emt seg for å åpne sin private advokatpraksis. Helelivet lå foran henne, lot det til.

Men så skjedde det utrolige. Nå er hun skilt, arbeidsløs, barnløs, og da jeg intervjuet henne til dette kapitlet, slet hun for bare å overleve i et hus på en liten gård nord i staten New York. "... Den nærmeste naboen er 300 meter unna (den avstanden er nødvendig for at jeg ikke skal påvirkes av naboen WiFi, trådløse telefoner og andre dinger), det er bare mobildekning på enkelte flekker, og her er bare stråling å spore fra én radiostasjon.

Jeg bor i en hytte som ligger for seg selv i skogen og mitt eneste "uteliv" er en tur en gang i måneden til sivilisasjonen for å kjøpe dagligvarer. Mange ganger er jeg ikke en gang frisk nok til å gjøre det selv, så jeg er avhengig av venner for å få kjøpt mat. Siden jeg ikke kan jobbe og jeg snart er tom for penger, vet jeg ikke hvordan jeg skal overleve økonomisk, og med den spredning som skjer av "smarte" målere, vil det snart ikke finnes et eneste hus jeg kan bo i. Det er veldig frustrerende å vite at uten denne strålingen kunne jeg levd et normalt og fullverdig liv, men på grunn av den blir jeg tvunget inn i en helt absurd tilværelse." <Hun synes å bedre tolerere lavere el.frekvenser og lysfrekvenser.›

Dafna var en svoren mobilbruker. Hun hadde ikke fasttelefon og tilbrakte timer på mobiltelefonen og foran sin trådløse datamaskin..."

"Dessverre er Dafnas erfaring ganske vanlig, og det blir stadig flere i hennes situasjon. Selv om hun nå samler sine krefter for å prøve å vinne fram i en sak om grunnleggende menneskerettigheter og borgerrettigheter for såkalt el-følsomme, vet Tachover at det virkelige problemet er mye større. "Mennesker er elektriske vesener," sier hun, "og det fins ingen mekanisme i menneskekroppen som beskytter mot strålingen. Å hevde at denne strålingen ikke påvirker oss, er derfor absurd og basert på uvitenhet. El-overfølsomhet er ikke en sykdom, det er en miljøfremkalt tilstand som ingen er immune mot.""

Forskeren Olle Johansson, utsatt for drapsforsøk; fikk etter mange år fyken ved Karolinska Institutet. "Jeg spurte Johansson hva som hoder ham i gang. Han begynte å fortelle meg om livene til de el-følsomme:

"De el-overfølsommes liv er oftest et levende helvete," sa han. "Jeg forstod ganske snart at det så berømte svenske sosiale sikkerhetsnettet ikke fanget dem opp, men lot dem falle rett i bakken. Det gjorde meg meget opprørt. El-overfølsomhet ble for meg en målestokk for et demokratisk samfunn, eller skal vi heller si en modell for hvordan demokratier ikke klarer å beskytte sine borgere. Det var, og er, ikke vanskelig å forestille seg selv i en slik situasjon. I dag gjelder det den el-overfølsomme, men hva med i morgen? Hvem vil da bli utestenet? Blir det jeg? Eller kanskje du? Eller hvem? El-overfølsomme ble en slags medisinsk kasteløse, og de møter vanskeligheter som ikke resten av samfunnet bidrar til å hjelpe dem med. <'Universell utforming'? He he. Sykehus?> Det gir svært skumle framtidsutsikter. Som medmenneske ville enhver annen ha blitt like påvirket som meg av det jeg opplevde - igjen og igjen.

"Samtidig vokste en annen side fram i meg. De el-overfølsomme, i alle fall de fleste av dem, er faktisk veldig sterke. De må tåle trakasserier av forskjellige slag fra samfunnet <i Norge inkludrer dette nettselskap>, fra leger, forskere, eksperter, politikere, embetsmenn, sin egen familie og så videre, og alt dette gjør deres mentale "hud" ganske så tykk. Jeg beundrer dem høyt! Jeg vet at jeg selv aldri ville klart stadig å måtte ta imot så mange slag." Firstenberg:

"De av oss som har skader som er så alvorlige og så ødeleggende at vi ikke len-

ger kan la være å bry oss om dem, og som er heldige nok til at vi har funnet ut hva som har skjedd med oss og hvorfor, har her og der dannet små, forholdsvis isolerte grupper. Av mangel på et mer akseptabelt uttrykk kaller vi vår skade for "el-følsomhet", "el-overfølsomhet", eller enda verre: "elektromagnetisk overfølsomhet" (EHS). Det er jo et absurd misvisende navn på de akutte symptomer fra en eksponering som hele verden og alle i den utsettes for, et navn like absurd som "blåsyre-følsomhet" ville være hvis noen hadde vært dumme nok til å bruke en slik merkelapp om en som var blitt cyanid-forgiftet. Problemet er at nå sitter vi alle i den elektriske stol - med større eller mindre plager, men fordi samfunnet har fornekket dette temaet i mer enn to hundre år, finner vi opp begreper som tilslører sannheten, i stedet for at vi henger bjellen på katta og erkjenner åpent hva situasjonen faktisk er."

Så langt Firstenberg; han gir oss historien - også om biedød; han gjengir epidemiolog Samuel Milham's funn fra helsestatistikken som følger elektrifiseringen på den amerikanske landsbygd; forteller hva som fulgte telegraftråden langs jernbanelinjene nær hundre år tidligere ...

"Våre celler hvisker på radiofrekvensenes bølgelengder - med uendelig svak energi, men likefullt livsnødvendig. Hver tanke, hver bevegelse vi gjør, innhylle oss med lavfrekvente pulser. Denne hviskingen ble oppdaget i 1875, og den er like livsnødvendig. Elektrisiteten som vi bruker i dag, dette "stoffet" som vi sender gjennom ledninger og kringkaster gjennom lufta uten å ofre det en tanke, ble identifisert rundt år 1700 som en egenskap ved selve livet. Først seinere lærte vitenskapsmennene hvordan de kunne utvinne strøm og bruke den til å bevege ting som ikke var levende - uten at de la merke til hvordan elektrisiteten påvirket den verden som levde." (Forord)

Dafna Tachover behøver 300 meter til naboen WiFi m.m. Svenske elinstallatoren. se melder 4. mai 2020 at Luftfartsverket "vill ... se et skyddsavstånd på tre kilometer mellan solcellsanleggningar och luftfartens flygledningssystem."

"Före 2019 fick Elsäkerhetsverket aldrig några klagomål om EMC-problem från solcellsanleggningar. Men ifjol dök tio anmeldningar plötslig upp från olika platser i landet. Ytterligare ett antal personer hörde av sig på mail och telefon. ... Förutom Telia är det främst radioamatörer som plötsligt har fått problem efter att grannar - eller de själva - har installerat solceller på villa-tak. I några fall är störningarna förhållandevis kraftiga trots att solcells-anläggningen finns flera hundra meter bort. ... Både optimerare och växelriktare kan vara potentiella störkällor. Optimerare innehåller dc/dc-omvandlare, medan växelriktare har dc/ac-omvandlare. Att sådan switchad kraftelektronik kan ge upphov till spänningstörningar är väl känt.

Kruxet i en solcellsanläggning är att spänningstörningarna kan smita ut på de långa de-kablarna, som i sin tur kan fungera som oavsiktliga sänderantennar.

De kan skicka ut oönskade radiosignaler på frekvensband som används av mobiloperatörer och försvaret såväl som radioamatörer och rundradion." Og de "oönskade radiosignaler" forstyrre alt som lever. (Sitater fra Einar Flydal og Else Nordhagen; Smartmålerne, skitten strøm, pulser og helsa (gratis pdf-ver. einarflydal.com) s.138.137)

Tilbake til el.utslippsbilen. En elektrisk bil vil, ved siden av å trekke på tilgjengelige strømkilder (tysk brunkull m.m.), av teknisk nødvendighet gi mer el.utsipp enn en oljebrenner - herunder gi en sterkere, generell, ukontrollert multi-Hz magnetfelts-'terapi'. (Mens en dieselmaskin i prinsippet kan være 'elektrisk død').)

""There is absolutely no cause for concern. The difference between this research and similar earlier works is that we have taken into account what contributes to the magnetic fields. The rotation of the wheels themselves generates considerable magnetic fields, irrespective of vehicle type," <Kari> Schjølberg-Henriksen <SINTEF> points out." (Sintef.no 30.04.14; dekkmagnetismen er enkel å fjerne - uten at fabrikantene derfor gjør det.)

Hareuveny m.fl. (Int J Environ Res Public Health, 2015 Jan 30; Abstract pubmed) fant magnetfelt "lowest in diesel cars" (0.02 mikroTesla), "higher for gasoline" og "highest for hybrids" (3-4,5 ganger høyere enn diesel; ("our results do not include low frequency fields (below 30 Hz) that might be generated by tire rotation"). Hybridenes el.utsipp ligger naturligvis under ICNIRP-klubbens grenseverdier – på den annen side har tyske byggbioologer for over 30 år siden satt en magnetfelt-faregrense ved 0.02 mikroTesla.

"Kjemien kan "løpe løpsk" (termal runaway), og begynner før eksempel batteriet i en Tesla å brenne, må det brenne ut – den kjemiske reaksjonen kan ikke stanses; brannen kan ikke slukkes. Kjemien er dessuten giftig – noe el-bilforkjempene neglisjerer." (Jon Winge; Bobil og Caravan Magasinet 4/-21)
Se for deg brann i en batteribil (eller femti) om bord på bilferjen. Kjedelig blir det neppe – men hva ofrer man ikke før en god illusjon.

Elektrifisering av den britiske bilparken er bl.a. bergenet å ta "hele verdens produksjon av neodym ... og minst halvparten av verdens produksjon av kobber <med visse følger for råvarepris> ... Hva skal resten elektrifiseres med?" (Kent Andersen; Klima s.268)

I Norge promoteres eventyret etter det omvendte Robin Hood-prinsipp.

Men "Agder-regionen vil gå foran, og har derfor et mål om å bli landets første fullelektriske region innen 2030", skriver konserndirektør Fellesoperasjoner i Agder Energi, Frank Håland (F.v. 02.04.19; hans fokus er et annet enn den beredskapsmessige katastrofe energidiversitetens avvikling innebærer.)

"Brakker og beboelseshus har selvsagt elektrisk belysning – ja, de er til og med elektrisk oppvarmet. Da hele gruben med brakkeby er helt uten elektrisk kraft har man fått sende bort 350 arbeidere med familier. Området er p.g.a. mangel på fast brensel helt ubeboelig på denne årstid." Knaben, Vest-Agder, november 1943. (Legasjonsråd Th. Valentin Aas til UD i London; sitat i Harald Rinde; Fylkeskraft og folkestyre, s.107.)

Når hackere (jf. Ukraina) vintersdagen har koblet ned Agder Energi Netts forsyningsområde og meddeler at resten av Norge står for tur med mindre ... Tilføyer at Telenor vil rulle inn kobbernettet og gjøre ethvert telekom-punkt avhengig av el.forsyning.

Det fullelektriske Utopia flimrer i det fjerne og det kables til lands og til vanns (uten at geotermisk strømproduksjon noen gang er del av debatten i et land med ledende boreteknologi) og "Kraftkablene er nødvendige for nullutslippsamfunnet", lyder Hilde Tonnes overskrift i Aft.p. 1. oktober; hun er konsernsjef i Statnett som "-i praksis kan driva så lite effektivt som dei vil, sidan NVE same kva føreset at Statnett driv 100 prosent effektivt. Sagt på ein annan måte: Di større overskridingar di større utbytte og overskot." (Jon Hustad (Dag og Tid 15.03.19) gjengir samfunnsøkonom Arne Festervoll som "har drive med kraftanalyse i ein mannsalder".)

Hustads faktaboks skriver: "Frå 2012 til 2022 investerer Noreg for over 200 milliardar i kraftnettet. Denne nettkapitalen skal ha ei avkasting på 6 prosent og vert i hovudsak betalt av hushalda. Den største utbyggjaren er Statnett, som har hatt store overskridingar på prosjekta sine."

"...di dyrare utbygginga av nettet vert, di høgre nettleige må norske forbrukarar betala, särleg sidan den kraftkrevjande industrien og utbyggjarane av vindmylnene i praksis ikkje betaler särleg med nettleige."

Pr nåsituasjon "forstår" konsernsjef Tonne "selvsagt forbrukere og næringsliv som kan være bekymret. Hvordan den bekymringen skal imøtekommes, er et spørsmål for andre instanser enn oss." Skriver Tonne, mens hun sikkert har en idé om hvordan man nord for Dovre skal få del i sør-norsk energipris. Det meldes forøvrig i november at 'nettleien' må opp. "Statnett har planer om å forsterke nettet for 60–100 milliarder kroner frem til 2030. Selskapet tror økte inntek-

ter fra utenlandskablene vil dempe oppgangen i Statnetts andel av nettleien". (Aft.p. 18.11.21) "–Det som er bra med å ha utveksling mellom Norge og nabolandene, er at vi nå øker andelen av vind og sol. Når alt er så vərbasert, da må vi utvide systemet slik at vi kan inkludere mer og få den utvekslingen vi trenger for å få forsyningssikkerhet. Det har vi gjort i 30–40–50 år allerede, sier" Tonne. Tygg på dén ...

Et sveip innom oljen: "... trenden <aksjonæroprør fra eigarar som vil ha redusert oljeproduksjon på grunn av klima> har vore sterkast i Vest-Europa, der dei store aktørane, særleg dei statlege, har vore under eit sərs sterkt press for å redusera oljeeksponeringa og investera grønt. Både BP, Shell, Total, Equinor og ENI har svara på presset. Dei seier dei vil investera mykje meir grønt og mykje mindre i olje og gass. Trenden kom seinare til USA, men no har både Chevron og Exxon møtt liknande aksjonærpress og byrja å snakka på same viset."

"–Det er eit faktum at det heilt sidan 2014 har vore for låge investeringar i oljeproduksjon verda over. Og med for låge meiner eg at sjølv om oljeselskap på grunn av klimaet reduserer investeringane sine, bryr ikkje etterspurnadsida seg noko som helst om redusert tilbod eller klimasnakk. Etterspurnaden går ikkje ned. Verda vil framleis ha massivt med olje." (Oljeanalytikar Oddvar Bjørgan; Dag og Tid 26.11.21) Og prisen? Den går opp.

"I Europa er energimarkedene fanget i et politisk spill der kostnader og ulempar for forbrukerne synes ha mindre vekt enn kjepphester og prestisje for politikerne." (Øystein Nøreng; tu.no 17.10.21)

"Europas energikrise, særlig tilføllet Storbritannia <men kanskje ikke mindre Tyskland>, er i det helt vesentlige menneskeskapt, det vil si skapt av politikere med høy vilje til profilering og risiko sammen med lave kunnskaper om virkeligheten."

"Bakgrunnen for det plutselige prishoppet er et sammenfall av årsaker, både tilfeldige og strukturelle. Været kan ta noe av skylden. I stedet for å bli villere, har vinden i Nordvest-Europa løyet seg. Store investeringar i vindturbiner, til lands som til havs, gir mindre strøm enn forventet. Dette er en tilfeldighet, men den peker på en strukturell årsak: manglende reservekapasitet. Dette er i siste instans en politisk bestemt svakhet".

"Mekanismen er noe forenklet et sammentreff av prioritering av angivelig miljøvennlig energi og en tro på at markedet ville løse mulige problemer og sikre pålitelige forsyninger til overkommelige priser. I teorien skulle solkraft og vindkraft kunne ta markeder fra fossilt fyrt strøm, og en svikt i vindkraft skulle flytte etterspørselen til solkraft. I et perfekt marked ville dette gå av seg selv uten behov for offentlig drahjelp.

Vindkraften er imidlertid imperfekt, den er tilfeldig, uten garanti for at det blåser når solen ikke skinner; vindmøller kan ikke betales for å virke, mansett beløp er de "ubestikkelige". Med mindre tilstrekkelig kjernekraft, vannkraft eller fossilt brensel er tilgjengelig på kort varsel, oppstår da en forsyningssvikt i markedet, med stigende priser.

Dette er dagens situasjon. Prisene på olje, gass, kull og strøm jager hverandre oppover. Under gunstige forhold produserer nedbetalte vindkraftverkstrøm nesten gratis og kan jage prisene nedover. De lave droftskostnadene <tja> på solkraft og <vi bør vel tilføye "subsidiert"> vindkraft utgjør en trussel for inntjeningen i varmefyrte kraftverk, og dermed for stabiliteten i kraftforsyningen.

Dette er oppskriften for et ustabilt kraftmarked som svinger mellom store overskudd og mangel på strøm."

"Tyskland har subsidiert fornybarbransjen med 500 milliarder euro siden 2011, og økt kapasiteten med 80 prosent, men produksjonen har økt kun med 5 prosent", skriver Jan Emblemsvåg i Finansavisen.no 19. november, og Olaf Scholz' regjeringsplattform (titulert "Våg mer fremskrift - Forbundet for frihet, rettferdigheit og bærekraft") har i flg. Aft.p 25. nov. som uttalt mål at innen 2030 skal

"Wind- og solenergi ... stå for 80 prosent av alt strømforbruk (hittil har målet vært 65 prosent)."

8

"På tide at rimelig og stabil produksjon avspeiles i rimelige og stabile priser på en nødvendighetsvare for hushold og industri", avslutter Thor Øivind Jensen kronikk i Klassekampen (05.10.21). "Men fins det politisk vilje og forstand? Ikke mye. Det har vært tverrpolitisk enighet om de gale løsningene ganske lenge, her er det en prosess der mange må omskoleres og tenke at det som man antok var umulig er mulig."

"Mange vil minne om at forstand og vilje dessverre ikke er nok, siden vi har vedtatt reglene og låst oss fast. Når EU/EØS nå har noen av de samme problemerne som oss, kan det oppstå et klima for godt politisk håndverk som likevel gjør endringer. <Spør i Frankrike hva der mennes om konsekvensene av den tyske energimiksen – herunder russisk gass.› Ekspertisen vil nok samstømt forklare oss hvor umulig dette er, de er vokst opp i et mulighetsrom de både er meget godt tjent med og neppe kan se over kanten på."

(Og saken er naturligvis meget verre, men det kan man lese videre om i D.J.H.; Kullsrepsykose og annen psykose, og i Antagens betydning i evolusjons- og klimahypoteze; begge kommentær-avisa.no; samt også Don Batten; Anthropogenic Global Warming (AGW) – a biblical and scientific approach to climate change; creation.com

"They don't simply disagree with us about how to make it <America> better – they want to destroy it and make way for their Marxist dystopia.
And they don't care how much they have to lie, cheat, and steal to achieve it." (David Horowitz. Sitatet vil avstedkomme en rekke mennesker instinktivt å stikke hodet i sanden mens de mener noe om 'konspirasjonsteori' – Der Führer denkt für uns...)

Ronald Fangen (1895–1946); I nazistenes fengsel (1941, utgitt 1975; s.90–4): "Det måtte være mange eldre som gjennomskuet svindelen og så med skrek på Hitlerstyrets avgrunnsvei? Hvorfor hadde de så ikke stoppet ham mens det ennå var tid til det? Var det i virkeligheten slik at hvis det bare lyktes – så ville ingen, hverken eldre eller unge, ha noe å innvende mot "den nye æra", "det tredje rike", "nyordningen"? Var det simpelthen ikke noen moralisk reaksjon i det tyske folk, ingen holdning på grunnlag av overbevisning og tro – bortsett fra en liten fraksjon av kristne? Jeg husket professor Hauers hysteriskblafemiske begeistringsartikkel i "Deutscher Glaube" etter Frankrikes kapitulasjon. En teologisk professor som likefrem guddommeliggjorde Hitler – fordi han séiret!"

"Jeg syntes hele menneskeheden var som den besatte i evangeliet som "slo seg selv med stener" og hvis havn var Legion, – "for vi er mange". Slik ble menneskehedens kropp flenget av demoner; det var den indre selvfortærelse midt i all ytre fullkommenhet. Alle storlagne, geniale ting som menneskene oppfant ble beslaglagt av demonene og forvandlet til forbannelse, – flyvemaskinen var det store eksempel! Og her var jo alle fremskrittsoptimisters store feilkalkyle: de kalkulerte uten "demonene"; derfor stemte deres egenskaper så fortreffelig – unntagen i virkelighetens verden. Derfor var også denne blide og blinde frem-skrittsdyrkelse i realiteten demonenes forbundsfelte; for den fryktet de ikke. Nå som da fantes det bare en makt de fryktet for: den demonutdrivende Kristus. Demonien i verden visste i alle tider hva til og med kirken av og til glemte: at han var og er "den levende Guds sønn." For ham skjelver helvede.

Så var det ikke noe under at alle demoniske makter, alle forvirringens troslærer, alle maktdyrkelsens ideologier kjempet mot ham som "fiende nr. 1." Kunne de nøytralisere ham ved å tvinge hans kirke i alle land til lydighet og "lojal samarbeide" – så var det bra; da kunne de ikke gjøre synderlig skade. Når han ble fordrevet som kirkens og kristenhætens eneste Herre, – da kunne kirkene få eksistere, berøvet sitt salt og sitt lys, – inntil man så en vakker dag kunne "likvidere" dem definitivt under almen forakt.

Det var Sovjets mål. Det var nazismens mål. Og siktet ikke den avkristnete humanisme mot det samme – til sin egen undergang? Ble ikke denne asvkristnete humanisme forhånet blodig i totalitærstatene fordi de djevleblendt klart forstod at avkristningen tok kraften fra hele humanismen: forankringen i det Guds-åpenbarte menneskebilledet? – De visste meget bedre enn mange kristne at Kristus er den eneste vei til menneskehets enhet, og at báre han har makt til å drive "legionen" ut. Så oppdrog de målbevisst sin ungdom til kristendomsforakt."

"Den direkte kristendomsforfølgelsen i Russland og Tyskland, den alminnelige avkristningsprosessen i de demokratiske statene, følkenes totale uvitenhet om sammenhengen mellom den kristne tro og alle de goder som ble betraktet som selvfølgelige og urokkelige rettigheter, maktkampen, løgnen, ungdomsidealismen forført av demagogiske kynikere, terroren, angst, folkene som oppdaget at de var forledet, men for sent: de hadde gitt all selvbestemmelse fra seg, – rimet det ikke godt altsammen? Og kunne noe krigsutfall hindre opplösningen og splitelsen i å ete seg enda dypere ned i folkene, inn i selve livsnerven, livsvennen – hvis ikke en veldig bølge av fornyet tro gikk gjennom folkene og løftet de guddommelige livslovene som samlingsmerke, som enhetsskaper. Var denne krigens, alle disse lidelser den hadde skapt og kom til å skape – var den simpelthen en nødvendig hestekur, en "sjokkbehandling" for å tvinge folkene til å forstå at denne verden uten Gud var og alltid ville være en forbannet verden? Ville krigens forferdelser tvinge menneskene til å overgi den materialiserte, håpløse kulturs bo til konkursbehandling? Ville den med andre ord skape en åndelig gjenfødsel i menneskeheten?

Jeg kunne ikke svare på disse mine nyttårsspørsmål. Men det var i hvert fall noe å be om."

"They don't simply disagree with us about how to make it better ..." "... så onde kan ikke mennesker være ... Bror, du har ennu meget å lære!" (Arnulf Øverland)

"hemali <Julia Schreiner Benito; hemali 28.10.21> har sett korrespondansen der <lege Peter> Dvergsdal i forkant av <covid-medisinering->Solidarity-studien advarte om at behandlingen må starte tidlig for å ha effekt. Ikke på dag 15 i sykdomsforløpet, slik en gjorde under Solidarity-studien.

–Våren 2020 advarte jeg om at de 100 millioner kronene vil være bortkastet dersom en startet behandlingen for sent. Og at liv ville gå tapt. Derfor kaller jeg dette en planlagt, kriminell handling, sier Dvergsdal."

'Konspira...'; – Det er bare dét med saken, at Dvergsdals argumentasjon har gyldighet. (Se ellers D.J.H.; –Vi tar ikke kontanter (kommentar-avisa.no), s.15, Prosjekt frykt; "Hvis du tror at vi bare trenger å vente til pandemien slutter så vi kan komme i gang med våre liv igjen, bør du realitetsorientere deg." (Robert Verkerk i mars.))

"Det grønne skiftet er nå en trussel mot tysk økonomi, industri og befolkning, sier den tyske Riksrevisjonen." (Emblemsvåg) Parentes slutt.)

Vi er ikke i reell mangel på strøm; men det kan vi naturligvis bli med dagens oppkoblings- og tappe-regime samt politikere som bl.a. ivrer for storstilt hydrogenutvinning, hvor opptil 70% av energien går tapt i prosessen. Eller (på bekostning av el-foredling på land) å sende strømmen ut i Nordsjøen så mer gass kan eksporteres til produksjon av strøm som evt. kan sendes i kabel til Norge og rutes ut i Nordsjøen ...

Strøm skal ødes; strømprisen stiger – og feilpriset strøm gjør kostbar ENØK samfunnsøkonomisk lønnsomt?

""Effektbaserte tariffer i distribusjonsnettet innføres fra nyttår. Dette gjør at kundene blir mer oppmerksomme på effektbruken," skriver <statssekretær Amund> Wik på e-post." (Kl.k. 19.11.21) "–Vi er helt klart redde for at dette kan føre til flere branner, sier Rolf Søtorp, administrerende direktør i Norsk

Han er alvorlig bekymret over de nye reglene for nettleie som etter planen skal trå i kraft fra 1. januar.

Kort forklart er de nye reglene en "rushtidsavgift" på strøm. Hvis man bruker mye strøm samtidig, straffes man med høy nettleie. Om forbruket fordeles jevnt utdøgnat, vil det gi lavere nettleie." "Noen av detaljene er fortsatt uklare, men Nettavisen meldte forrige uke at Elvia, landets største nettselskap, har varslet kundene om at det vil lønne seg å flytte mer av strømforbruket til natta med den nye modellen."

"Forskriftsendringen trer i kraft 15. april 2021 og innebærer at nettselskap og forbrukskunder kan inngå avtaler om tilknytning til strømnettet med vilkår om utkobling eller reduksjon i strømforsyningen", siterer Kent Andersen (document.no 20.05.21) pressemelding fra fagdepartementet. Andersen: "Det varer nok ikke lenge før du får smilende brev fra ditt nettselskap, med et "fantastisk tilbud": Hvis du aksepterer at nettselskapet kobler ut strømmen din i to timer når det passer dem, får du billigere strøm. Dessuten slipper du å inngå en X% dyrere strømavtale som sikrer deg strøm hele tiden. De rike skal altså få strøm hele tiden – de fattige må velge usikkerhet. Dette er klimasamfunnet som AP, SV, SP, Høyre og alle de andre partene innfører med stor iver – selv om det er "viktig å bekjempe forskjellene". Jadda.

Er du overrasket? Hvorfor det? Dette har vært planen hele tiden."

Planlagt pris- og forsyningskaos fikk forskriftsmessig nedfellelse i funksjonskrav til 'smartmåleren' ("AMS skal ... kunne bryte og begrense effektuttaket i det enkelte målepunkt" (samt "lagre måleverdier med en registreringsfrekvens på maksimalt 60 minutter, og kunne stilles om til en registreringsfrekvens på minimum 15 minutter")) i 2012; bestemmelse(r) som har intim sammenheng med at norske husstander 'systemmessig' skal over fra stabil, rimelig vannkraft (den kraften skal andre ha), til ustabil (wind-)kraft – 2012 er samtidig året for "konseptet "grønne sertifikater" – en subsidieordning som er gjort så absurd komplisert at ingen skal forstå svindelen. Men én ting er sikkert: Uten "grønne sertifikater" ville vindkraften aldri tatt av hverken her i Norge eller i Tyskland." (Andersen; Hvilke faktorer skapte de ekstreme strømprisene?; document.no 26.11.21) Andersen (20.05): "... Norge som brukte over 12 år på å innføre et enkelt nasjonalt ID-kort, klarte å bytte ut <nær> samtlige strømmålere på under to år – og milliardene det kostet var aldri et problem. "Smart-målerne" er nemlig helt avgjørende faktor for fremtidens "grønne" kraftforsyning, hvor mangelen på strøm må fordeles og administreres så ikke strømnettet kollapser, og prisene kan skrus til været."

Nyere 'norsk' el-politikk lett oppsummert:

"I 1991 fekk Noreg verdas mest liberale energilov i regi av Senterpartiets Eivind Reiten: Prisen på kraft skulle ikke lenger vera fastsett av offentlige nemnder, og den såkalla forsyningsplikta vart oppheva." (Jon Hustad; Dag og Tid 15.03.19)

"Gjennom de siste tiårene har Norge lagt om sin energipolitikk fra å ha fokus på langsiktighet og lagring av energi i vannmagasinene til en kortsliktig politikk hvor behovet for sparing/lagring av energi er erstattet med kraftutveksling med utlandet. Mens man tidligere sørget for at vannmagasinene hadde nok vann på lager til å ivareta behov for kraft i tilfelle tørrår, eksporterer vi nå vannkraft selv om vannmagasinene er nesten tomme. Reslutatet er rekordhøye kraftpriser, slik Ådne Naper beskriver i sin kronikk i Klassekampen 29. januar." (Pensj. oljedirektør Arne Westeng; Kl.k. 06.02.19)

Naper: "Kraftbransjen har et forklaringsproblem. Strømprisen er den høyeste på ni år. Den har doblet seg fra samme tid i fjar. Nettleia skal fortsette å øke fram til 2023. Befolkingen i Sør-Norge har Nordens dyreste strøm. Samtidig når vi en topp for eksport av strøm, og det skal bygges nye kabler for å eksportere enda mer strøm".

"Som Statnett selv svarer, så har produsentene mulighet til å spare vann til de periodene de får best betalt for det. Og i januar får de godt betalt. Kraftbra-

nsjen har gått fra å forvalte fellesskapets arvesølv, til å kun selge oss sølv til høyest mulig pris. 11

Kraftbransjen har over tid fjernet seg fra folket, helt siden vi på begynnelsen av nittitallet gikk fra politisk styring til en kommersiell bransje. Som alle andre aksjeselskap styres offentlig eide kraftselskap etter aksjeloven, hvor fortjenesten skal maksimeres og politisk styring minimeres.

Etter hvert som fortjenesten er blitt større og fattige kommuner har solgt seg ned for å dekke andre utgifter, har større kraftinntekter falt på færre hender." "Samtidig ble den delen av eiendomsskatten til kommunene som berører produksjonslinjer tilknyttet vannkraftverk, kuttet. Regjeringen ville egentlig fjerne skatt på verk og bruk for hele kraftproduksjonen. Slike forslag oppstår ikke ut fra et vakum, men i dialog med bransjen. Slike kutt rammer de distriktskommunene som låner bort naturen sin til kraftproduksjon. Og ikke minst svekkes tilliten til kraftselskapene, og den naturlige koblingen mellom kraftproduksjon og velferd."

"... grunnleggende spørsmål om eierskap og fordeling. Men dessverre er det vanskelig å diskutere dette uten å bli idiotforklart av kraftbransjens apostler. Er du for en strategisk bruk av kraft i Norge, er du en egoist som forneker ti gode år med kraftutveksling. Er du for lave strømpriser for husholdningene, støtter du klimafiendtlig sløseri.

Kraftbransjen fjerner seg fra folket. Først gjennom lovgivning, deretter gjennom en kommunikasjon og hissig lobbyisme som går de kommersielle barnehagene en høy gang. Er du spørrende til hvilken agenda kraftbransjen har, er du mot klima. Er du politisk uenig, mangler du kunnskap." "... kraftbransjen klarer ikke svare ut enkle spørsmål uten å rope deg i øret om noe annet.

Samtidig står motsetningene i kø: ... Utveksling gir lavere strømpris, men strømprisen øker... Norsk vannkraft faser ut fossil kraft i Europa, men vi importerer europeisk kraft - som attpå til er dyrere enn den norske på grunn av CO2-avgifter på forurensning. Kablene til utlandet er lønnsomme og tjener fellesskapet, men maskinskatten som går til fellesskapet må svekkes for å øke lønnsomheten."

"I stedet for å styrke fellesskapet, har vannkrafta blitt en driver for økte forskjeller." "Det er ikke sløsing å ha det varmt inne når det er kaldt ute. Og det må være lov å bruke norsk fornybar kraft for å stimulere nye næringer. Da tror jeg det finnes bedre strategisk bruk av krafta enn å eksportere. Er det ingen motsetning mellom eksport og foredling? Da er i så fall kraftbransjen dårlig på å formidle dette."

Kabel vil gå i jord drøye halvmilen Syrtveit til Evje - ute av synet, ute av sinn. Det større magnetfeltet kommer antagelig langs Ivelands-linjen - med videre. NVE melder (Setesdølen 28.10.21) at "NVE har mottatt en melding fra Agder Energi Vannkraft AS om utbygging av kraftverk i Syrtveitfossen i Evje og Hornnes kommune i Agder. Kraftverket er planlagt med inntak ovenfor dam Byglandsfjord og utløp nedenfor Syrtveitfossen. En utbygging vil gi en årlig produksjon på om lag 117 GWh", eller stabil kraft til godt fireogethalvtusen bolighus - hvis dét var saken.

Med mye av oven anførte som bakgrunn synes spørsmålet om hvorvidt enda en av Otras fosser i Evje og Hornnes kommune skal rutes via Agder Energis turbiner, å koke ned til hvorvidt tap av ubetalelig natur (dels beliggende ved større rastepllass), økte el.utslipps og evt. grunnstøtte raftingflåter, vil bli mer enn oppveiet av økte kommunale inntekter.

***NOTE** (s.3): Tom Dybwad siterer (Kl.k. 30.11.21) identisk ordlyd fra gjeldende Pristiltaksloven §2 - på hvis bakgrunn Dybwad har stillet Forbrukertilsynet flere (i avisene gjengitte) strømrelaterte spørsmål han etter ca. tre uker ikke har mottatt svar på. "Det vil vere fint om Forbrukartilsynet offentleggjer svaret".